

30 באוקטובר 2012

לכבוד
מר חיים ביבס
ראש עיריית מודיעין מכבים-רעות
בפקס: 08-9721034

שלום רב,

הנדון: הגבלת הכניסה לפארק נחל ענבה לתושבי מודיעין מכבים-רעות בלבד

אנו פונים אליך בעקבות הגבלת הכניסה לפארק נחל ענבה בחול המועד סוכות לתושבי העיר בלבד. הגבלת הכניסה לפארק ציבורי, לתושבי מודיעין מכבים-רעות (להלן: "תושבי מודיעין") בלבד מהווה הפליה קשה נגד תושבים שאינם ממודיעין. כמו-כן החלטה זו מנוגדת לסעיף 249(8) לפקודת העיריות [נוסח חדש] (להלן: "פקודת העיריות"), ולחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (להלן: "חוק איסור הפליה") והכל כפי שיפורט להלן:

1. לפני פחות מחודשיים החליטה מועצת העירייה להעביר את ניהול פארק נחל ענבה לידי החברה הכלכלית לפיתוח מודיעין עיר העתיד בע"מ – חברה עירונית, המשמשת כזרוע הביצועית של העירייה. זמן קצר לאחר מכן החליטה החברה הכלכלית לאסור על מי שאינם תושבי מודיעין מכבים-רעות או אורחיהם להיכנס לפארק בתקופת החגים ובחודשי הקיץ. החלטה זו, אשר החלו ביישומה בחול המועד סוכות, אוסרת על כניסת מבקרים שאינם נמנים עם תושבי העיר לתחומי הפארק. מדיווחים שנמסרו לנו עולה, כי הוקמה עמדת שמירה פרטית, הממוקמת בכניסה לכביש הגישה אשר מוביל אל הפארק, ובה בודקים את תעודות הזהות של המבקרים. כמו-כן הוצב שלט שמודיע שהחנייה היא "לתושבי מודיעין מכבים-רעות בימי חול המועד ובחופשת הקיץ".

2. החלטה משמעותית שכזו התקבלה, מן הסתם, ביוזמתך או על דעתך.

3. בבסיס ההחלטה לאסור כניסת מבקרים שאינם תושבי העיר עמדה הטענה, שמספר המבקרים הרב אשר מגיע לפארק בחופשות הקיץ והחגים מציב קושי בתפעול ובתחזוקת המתקנים, והצפיפות עלולה ליצור הפרעה למבקרים בו ואף לגרום לסכנה בטיחותית. כן

הצטיידה העירייה בחוות דעת משפטית של פרופ' אריאל בנדור, לפיה ניתן להתייחס לפארק כאל שירות עירוני, "ולקבוע כי בימים מסוימים הכניסה לפארק תהיה פתוחה רק לתושבי העיר ולאורחיהם האישיים; ובלבד שסמכות זאת תופעל במידתיות ובסבירות, מבלי לשלול כליל מאלה שאינם תושבי מודיעין מכבים-רעות את האפשרות לבלות בפארקים ברחבי העיר".

4. בניגוד לחוות הדעת של פרופ' בנדור, עמדתנו היא, שהגבלה זו אינה חוקית ויש לבטלה. השטחים הציבוריים בשטחה של רשות מקומית – לרבות הכבישים, המדרכות, הכיכרות והגנים הציבוריים – הם קניינה של הרשות, אך הם מסורים בידיה כנאמן של הציבור לטובתו ולרווחתו. המדובר לא רק בציבור תושבי הרשות, אלא בציבור בכללו. כפי שעירייה איננה מוסמכת להגביל כביש או מדרכה מסוימים לתנועת תושביה בלבד, כך אף לגבי הגנים העירוניים.

5. אף פרופ' בנדור בחוות דעתו מסכים, כי עירייה איננה מוסמכת לאסור על מי שאינם תושביה את הכניסה לפארק עירוני. מחוות דעתו לא ברור מה הבסיס לקביעתו, שחוקי להטיל הגבלות לתקופות מסוימות – בניגוד לאיסור גורף.

6. בתגובה למספר מקרים, בהם החלו רשויות מקומיות לגבות דמי כניסה לגנים ציבוריים שבתחומן ממי שאינם תושביהן, הוגשה עתירה לבג"ץ ונפסק, כי הן מוסמכות לעשות כן במסגרת פקודת העיריות (בג"ץ 8676/00 אדם טבע ודין אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' עיריית רעננה, פ"ד נט(2) 210 (2004) (להלן: "בג"ץ אדם טבע ודין"). בעקבות לפסיקת בג"ץ, הוגשה הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות. מדברי ההסבר להצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 109) (איסור גביית דמי כניסה לגנים ציבוריים), התשס"ז-2007 (להלן: "תיקון 109") ניתן ללמוד, כי תכלית החוק הינה להסדיר את הגישה לגנים ציבוריים **לכלל הציבור**. וכך נכתב בדברי ההסבר:

"הצעת החוק... המתפרסמת בזה, נועדה להסדיר את הגישה לגנים ציבוריים שבתחומי הרשויות המקומיות **לתועלת ולהנאת כלל הציבור**..."

7. בחוות הדעת מציין פרופ' בנדור, כי מהיסטוריית החקיקה של תיקון 109 ניתן ללמוד כי אין כל איסור על הגבלת הכניסה לגנים ציבוריים שלא באמצעות גבייתם של דמי כניסה. אנו חולקים על פרשנות זו של הדברים - כפי שצויין בחוות הדעת, השינוי בנוסח החוק – אשר הוסיף את המשפט: "לרבות הוראות בדבר גביית דמי כניסה אליהם, אגרה, מס, היטל או תשלום כלשהו" - היה במסגרת דיון שהתקיים בוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת (פרוטוקול מס' 103 משיבת ועדת הפנים והגנת הסביבה מיום 24.1.07, עמ' 20-21). השינוי נבע מחשש שהאיסור יהיה מוחלט, וייתחס לכל הגבלה שהיא, כמו לדוגמא הגבלה של שעות הפעילות. ההחלטה לשנות את הנוסח כך שלא ישתמע ממנו איסור מוחלט, לא הייתה בכוונה לאפשר לרשויות מקומיות להפלות בין תושבי הרשות לאחרים, אלא לאפשר גמישות

מסוימת, בעניינים טכניים, כדוגמת שעות הפעילות של האתר. פרשנות זו אף עולה מדברי ההסבר לתיקון 109 כפי שהובאו לעיל.

8. זאת ועוד: בבג"ץ אדם טבע ודין צוטטה קביעת הוועדה הבין-משרדית שהקים משרד הפנים לבחינת שאלה זו:

"...הוסיפה הוועדה וקבעה שיש לאפשר לכל אדם, גם אם אינו תושב הרשות המקומית שבתחומה נמצא הפארק, להשתמש בשטחים ציבוריים פתוחים רחבי ידיים, ובהם פארקים עירוניים המצויים בתחומה של כל רשות מקומית, ואין למנוע את כניסתו לפארק כזה של מי שאינו תושב המקום." (בג"ץ אדם טבע ודין, בעמ' 216; ההדגשה אינה במקור)

9. כפי שעולה בבירור מדברי הוועדה אשר הובאו בפסק הדין לעיל, רשות מקומית איננה מוסמכת למנוע כניסתו של מי שאינו תושב לפארקים הציבוריים. איסור זה נובע מהתכלית מאחורי תיקון 109, והיא – לאפשר לכל אדם ליהנות מפארקים ציבוריים באופן חופשי וללא כל הפליה. הפרת הגישה החופשית לפארקים ציבוריים מהווה פגיעה בזכות לשוויון אשר מעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

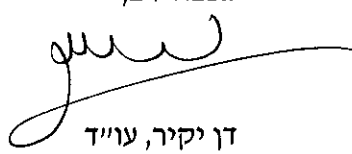
10. לא זו אף זו, מהתנהלות העירייה עולה חשד, כי מלכתחילה הכוונה הייתה למנוע כניסתם של מי שאינם תושבים לתחומי הפארק, ללא קשר הכרחי לרמת הצפיפות בו. לו אכן הסיבה היחידה לסגירת הפארק לתושבים בלבד היתה בעיית הצפיפות העולה עד כדי סכנה בטיחותית, ניתן היה למנוע כניסתם של מבקרים חדשים לתחומי הפארק כאשר הוא מגיע לתפוסתו המלאה. אך עיריית מודיעין הודיעה מראש, כי פארק ענבה יהיה פתוח לתושבים בלבד במועדים ובחופשות, ללא קשר לרמת התפוסה באותם ימים, וכשלא נערכת בדיקה כלשהי האם תושבי מודיעין עצמם לא יוצרים צפיפות רבה מדי.

11. הדברים מקבלים משנה תוקף נוכח העובדה, כי הנפגעים העיקריים מההחלטה הינם מבקרים חרדים מהיישוב מודיעין-עילית. מהשתלשלות הדברים נראה, כי סגירת הפארק מכוונת בראש ובראשונה נגד אוכלוסייה זו – לאחרונה הודיע יעקב גוטרמן, ראש עיריית מודיעין-עילית על החלטתו לפתוח את האתר הארכיאולוגי שבתחומה למבקרים חרדים בלבד. בהמשך להודעה זו הודיעה עיריית מודיעין, כי אם לא יחזור בו מר גוטרמן מהחלטתו, ייסגר הפארק העירוני ענבה בפני מבקרים חרדים (ר' מודיעין מאיימת לאסור כניסת חרדים לפארק העירוני, "הארץ", 21.8.12). זמן קצר לאחר מכן החלו להתלות שלטים בכניסה לפארק, בהם צויין כי בחגים ובחופשות פארק ענבה יהיה פתוח לתושבי מודיעין מכבים-רעות בלבד. קרבה זו בין שני האירועים מגבירה את החשד, כי תכליתה של ההחלטה לסגור את הפארק לתושבים בלבד איננה מניעת צפיפות כפי שטוענים בעירייה, אלא מניעת כניסתם של מבקרים חרדים. מניעה כזו מהווה הפליה פסולה על בסיס קבוצה דתית.

12. כפי שנקבע בחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000, "מי שעיסוקו בהספקת מוצר או שירות ציבורי או בהפעלת מקום ציבורי, לא יפלה בהספקת המוצר או השירות הציבורי, במתן הכניסה למקום הציבורי או במתן שירות במקום הציבורי, מחמת גזע, דת או קבוצה דתית..." (סעיף 3(א)). חשוב לציין, כי רשימה זו אינה רשימה סגורה ותכלית החוק הינה למנוע כל הפליה אפשרית במקומות ציבוריים, בין אם מדובר בהפליה על רקע קבוצה דתית, ובין אם מדובר בהפליה על רקע איזור מגורים (ע"א (חי') 3724/06 קיבוץ רמות מנשה נ' יצחק מזרחי, בעמ' 17 (ניתן ביום 08.1.07)). מהמקרה שלפנינו עולה בבירור, כי המבקרים אשר הודרו מהשטח הציבורי של פארק ענבה הינם בעיקרם מבקרים חרדים, ועל-כן ההחלטה מהווה הפליה פסולה.

13. יוער, כי פארק ענבה הינו פארק הטבע הגדול ביותר באזור מודיעין והוא נחשב למוקד בילוי מרכזי לתושבי האזור. במרכזו של הפארק אגם מלאכותי ומתקנים שונים הכוללים סירות פדלים, שטחי משחקי כדור, גן הרפתקאות, שבילי הליכה ורכיבת אופניים, ספסלים ושולחנות פיקניק. כל אלו הפכו את פארק ענבה למוקד משיכה עבור תושבי האזור ובמהרה אף נהיה הפארק הפופולארי ביותר באזור חבל מודיעין. על-כן, הפנייתם של "תושבי החוף" לפארקים אחרים באזור אינה מהווה חלופה הולמת לפארק ענבה.

לאור האמור לעיל, נבקשך לפעול באופן מיידי לביטול ההחלטה לאסור כניסתם של מי שאינם תושבים בתקופת המועדים והחופשים לשטח פארק נחל ענבה.

בכבוד רב,

 דן יקיר, עו"ד
 היועץ המשפטי

העתקים:

גבי רות יוסף, ממונה על מחוז מרכז, משרד הפנים, בפקס: 08-9788410
 מר דורון ברק, מנכ"ל החברה הכלכלית לפיתוח מודיעין עיר העתיד בע"מ, בפקס: 08-9707516

MEMORY TRANSMISSION REPORT

TIME : 30-10-'12 09:32
 FAX NO.1 : +97235608165
 NAME : acri_ta

FILE NO. : 248
 DATE : 30.10 09:31
 TO : 8 089721034
 DOCUMENT PAGES : 4
 START TIME : 30.10 09:31
 END TIME : 30.10 09:32
 PAGES SENT : 4
 STATUS : OK

Handwritten notes:
 09:31
 (C.R.)

*** SUCCESSFUL TX NOTICE ***

האגודה לזכויות האזרח בישראל
جمعية حقوق المواطن في اسرائيل
The Association for Civil Rights in Israel

30 באוקטובר 2012

לכבוד
 מר חיים ביבס
 ראש עיריית מודיעין מכבים-רעות
 בפקס : 08-9721034

שלום רב,

הנדון: הגבלת הכניסה לפארק נחל ענבה לתושבי מודיעין מכבים-רעות בלבד

אנו פונים אליך בעקבות הגבלת הכניסה לפארק נחל ענבה בחול המועד סוכות לתושבי העיר בלבד. הגבלת הכניסה לפארק ציבורי, לתושבי מודיעין מכבים-רעות (לחלן, "תושבי מודיעין") בלבד מהווה הפליה קשה נגד תושבים שאינם ממודיעין. כמו-כן החלטה זו מנוגדת לסעיף 249(8) לפקודת העיריות (נוסח חדש) (לחלן, "פקודת העיריות"), ולחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות ביזור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (לחלן, "חוק איסור הפליה") והכל כפי שיפורט לחלן.

1. לפני פחות מחודשיים החליטה מועצת העירייה להעביר את ניהול פארק נחל ענבה לחי החברה הכלכלית לפיתוח מודיעין עיר העתיד בע"מ - חברה עירונית, המשמשת כזרוע הביצועית של העירייה. זמן קצר לאחר מכן החליטה החברה הכלכלית לאסור על מי שאינם תושבי מודיעין מכבים-רעות או אורחיהם להיכנס לפארק בתקופת החגים ובחודשי חקי. החלטה זו, אשר התלו ביישומה בחול המועד סוכות, אוסרת על כניסת מבקרים שאינם נמנים עם תושבי העיר לתחומי הפארק. מדיווחים שנמסרו לנו עולה, כי הוקמו עמדות שמירה פרטיות, הממוקמות בכניסה לכביש הגישה אשר מוביל אל הפארק, ובה בודקים את תעודות הזהות של המבקרים. כמו-כן הוצב שלט שמודיע שהחנייה היא "לתושבי מודיעין מכבים-רעות בימי חול המועד ובחופשת חקי".

2. החלטה משמעותית שכזו התקבלה, מן הסתם, ביוזמתך או על דעתך.

3. בבסיס החלטה לאסור כניסת מבקרים שאינם תושבי העיר עמדת הטענה, שמספר המבקרים תרב אשר מגיע לפארק בחופשות חקי וחגים מצבי קושי בתפעול ובתחזוקת המתקנים, והצפיפות עלולה ליצור הפרעה למבקרים בו ואף לגרום לסכנה בטיחותית. כן

MEMORY TRANSMISSION REPORT

TIME : 30-10-'12 09:34
 FAX NO.1 : +97235608165
 NAME : acri_ta

FILE NO. : 250
 DATE : 30.10 09:32
 TO : 8 089707516
 DOCUMENT PAGES : 4
 START TIME : 30.10 09:33
 END TIME : 30.10 09:34
 PAGES SENT : 4
 STATUS : OK

Handwritten notes:
 ~ 9:11
 JWR/...
 ...

*** SUCCESSFUL TX NOTICE ***

האגודה לזכויות האזרח בישראל
جمعية حقوق المواطن في اسرائيل
The Association for Civil Rights in Israel

30 באוקטובר 2012

לכבוד
 מר חיים ביבס
 ראש עיריית מודיעין מכבים-רעות
 בפקס : 08-9721034

שלום רב,

הנדון: הגבלת הכניסה לפארק נחל ענבה לתושבי מודיעין מכבים-רעות בלבד

אנו פונים אליך בעקבות הגבלת הכניסה לפארק נחל ענבה בחול המועד סוכות לתושבי העיר בלבד. הגבלת הכניסה לפארק ציבורי, לתושבי מודיעין מכבים-רעות (להלן: "תושבי מודיעין") בלבד מהווה הפליה קשה נגד תושבים שאינם ממודיעין. כמו-כן החלטת זו מנוגדת לסעיף 249(8) לפקודת העיריות [נוסח חדש] (להלן: "פקודת העירויות"), ולחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (להלן: "חוק איסור הפליה") וחלל כפי שיפורט להלן:

1. לפני פחות מחודשיים החליטה מועצת העירייה להעביר את ניהול פארק נחל ענבה לידי החברה הכלכלית לפיתוח מודיעין עיר העתיד בע"מ - חברה עירונית, המשמשת כזרוע הביצועית של העירייה. זמן קצר לאחר מכן החליטה החברה הכלכלית לאסור על מי שאינם תושבי מודיעין מכבים-רעות או אורחיהם להיכנס לפארק בתקופת החגים ובחודשי הקיץ. החלטת זו, אשר החלו ביישומה בחול המועד סוכות, אוסרת על כניסת מבקרים שאינם נמנים עם תושבי העיר לתחומי הפארק. מדיווחים שנמסרו לנו עולה, כי הוקמה עמדת שמירה פרטית, הממוקמת בכניסה לכביש הגישה אשר מוביל אל הפארק, ובה בודקים את תעודות הזהות של המבקרים. כמו-כן הוצב שלט שמודיע שהחנייה היא "לתושבי מודיעין מכבים-רעות בימי חול המועד ובחופשת הקיץ".

2. החלטה משמעותית שכזו התקבלה, מן הסתם, ביוזמתך או על דעתך.

3. בבסיס החלטה לאסור כניסת מבקרים שאינם תושבי העיר עמדה הטענה, שמספר המבקרים הרב אשר מגיע לפארק בחופשות הקיץ והחגים מציב קושי בתפעול ובתחזוקת המתקנים, והצפיפות עלולה ליצור הפרעה למבקרים בו ואף לגרום לסכנה בטיחותית. כן

MEMORY TRANSMISSION REPORT

TIME : 30-10-'12 09:33
FAX NO.1 : +97235608165
NAME : acri_ta

FILE NO. : 249
DATE : 30.10 09:32
TO : 8 089788410
DOCUMENT PAGES : 4
START TIME : 30.10 09:32
END TIME : 30.10 09:33
PAGES SENT : 4
STATUS : OK

Handwritten signature and date: 20/10 - 09:21

*** SUCCESSFUL TX NOTICE ***

האגודה לזכויות האזרח בישראל
جمعية حقوق المواطن في اسرائيل
The Association for Civil Rights in Israel

30 באוקטובר 2012

לכבוד
מר חיים ביבס
ראש עיריית מודיעין מכבים-רעות
בפקס : 08-9721034

שלום רב,

הנדון: הגבלת הכניסה לפארק נחל ענבה לתושבי מודיעין מכבים-רעות בלבד

אנו פונים אליך בעקבות הגבלת הכניסה לפארק נחל ענבה בחול המועד סוכות לתושבי העיר בלבד. הגבלת הכניסה לפארק ציבורי, לתושבי מודיעין מכבים-רעות (להלן: "תושבי מודיעין") בלבד מחוזה הפליח קשה נגד תושבים שאינם ממודיעין. כמו-כן החלטתה זו מנוגדת לסעיף 8)249 לפקודת העיריות (נוסח חדש) (להלן: "פקודת העיריות"), ולחוק איסור הפליח במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות ביזור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (להלן: "חוק איסור הפליח") והכל כפי שיפורט להלן:

1. לפני פחות מחודשיים החליטה מועצת העירייה להעביר את ניהול פארק נחל ענבה לידי החברה הכלכלית לפיתוח מודיעין עיר העתיד בע"מ - חברה עירונית, המשמשת כורע תביעונית של העירייה. זמן קצר לאחר מכן החליטה החברה הכלכלית לאסור על מי שאינם תושבי מודיעין מכבים-רעות או אורחיהם להיכנס לפארק בתקופת החגים ובחודשי חקי. החלטתה זו, אשר החלו ביישומה בחול המועד סוכות, אוסרת על כניסת מבקרים שאינם נמנים עם תושבי העיר לתחומי הפארק. מדיווחים שנמסרו לנו עולה, כי חוקמה עמדת שמירה פרטית, הממוקמת בכניסה לכביש הגישה אשר מוביל אל הפארק, ובה בודקים את תעודות הזהות של המבקרים. כמו-כן הוצב שלט שמודיע שהחנייה היא "לתושבי מודיעין מכבים-רעות בימי חול המועד ובחופשות חקי".

2. החלטתה משמעותית שכזו חתקבלה, מן הסתם, ביוזמתך או על דעתך.

3. בבסיס החלטתה לאסור כניסת מבקרים שאינם תושבי העיר עמדה הטענה, שמטמר המבקרים חרב אשר מגיע לפארק בחופשות חקי וחגים מצויב קושי בתפעול ובתחזוקת המתקנים, והצפיפות עלולה ליצור הפרעה למבקרים בו ואף לגרום לסכנה בטיחותית. כן